

РЕЦЕНЗИЯ

за конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по „Литература за деца“

от област на висше образование 1 „Педагогически науки“,

професионално направление 1.2. Педагогика,

обявен от Тракийски университет, гр. Стара Загора в ДВ, бр.88/20.10.2023 г.

Рецензент: доц. д-р Антон Пенчев Стойков

1. Законосъобразност на процедурата.

Със Заповед № РД- 4381/ 06.12.2023 г на Ректора на ТрУ съм определен за вътрешен член на научното жури във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по „Литература за деца“ в област на висше образование 1. „Педагогически науки“; Професионално направление 1.2. Педагогика, обявен от Тракийски университет Стара Загора в ДВ, бр.88/20.10.2023 г. В периода на реализиране на конкурса са спазени всички процедурни правила за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Р България и съпътстващите го правилници на ТрУ. Гл. ас. д-р **Пламен Пенев Пенев**, е единствен участник в обявения конкурс. Видно от приложената справка за индивидуалните наукометрични показатели, са изпълнени минималните национални изисквания за придобиване на академичната длъжност „доцент“

2. Биографични данни за кандидата.

Гл. ас. д-р **Пламен Пенев Пенев** е придобил висшето си образование във Великотърновски университет „Св.св. Кирил и Методий“ с квалификация „Магистър по български език и история и учител в средните училища“. През 2008 година му е присъдена образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност 05.04.02 „Българска литература“ въз основа на защитена дисертация на тема „Поезията на Иван Цанев в контекста на съвременната българска литература“. През 2020 г. след спечелен конкурс заема академичната длъжност „Главен асистент“ към катедра Предучилищна и начална училищна педагогика“ на Педагогически факултет към Тракийски университет. Член е на Съюза на българските писатели.

3. Научна и научно-приложна продукция на кандидата.

От представената от гл. ас. д-р Пламен Пенев справка за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ е видно, че научната дейност на кандидата съответства, а по определени групи показатели и надвишава изискуемия минимум за заемането и. По група А кандидатът има 50 т. при изискване 50 т, по група В-100 т. при изискване за 100 т, по група Г-670 т. при изискване за 200 т., по група Д-85 натрупани точки, при изискване за 50 т.

Представена е също така справка за изпълнение на допълнителни показатели.

В настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по „Детска литература“ гл. ас. д-р Пламен Пенев участва с четири самостоятелни монографии, една от които е представена като хабилитационен труд. На базата на защитен дисертационен труд са представени две публикувани книги. Представени са 23 самостоятелни публикации, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове. Липсват публикации, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. В представените публикувани материали цитиранията са коректни. Не откривам плагиатство.

Посоченият като хабилитационен труд на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“ е публикуваната през 2023 г. монография на тема „Детето и детското. Еволюцията на аз-а – дете в българската поезия. Между литературата за деца и другата литература. (50-те – 90-те години на ХХ век)“. В него авторът се опитва да изведе и да открие ракурси, теми, мотиви и идеи от литературната летопис на детската лирика от втората половина на ХХ век до днес. Интересен подход, който авторът сполучливо използва, е открояването на българските творци и на лирическите им сборници в присъствието на световни имена, като по този начин се опитва да определи конкретно българските специфики на литературата за деца. Всичко това е пречупено през еволюцията на детето като образ и през призмата на детското светоусещане. В монографията и детето и детското са в ролите на константни лирически понятия, възприети като главни характеристики на детския свят, битие и психика и анализирани в тяхната променлива еволюция през разгледаните от автора периоди.

Интересно и иновационно авторско хрумване е включването и на автори, които не творят специално за деца но „имат вътрешна връзка с темата за детето“.

В издадената през 2012 година „Критическа хроника. Животът на идеите“ се открояват опити за аналитично осмисляне на „детската“ поезия на Иван Цанев и в по-широк план за „детската тема“ на поета. Потърсен е „детския дял“ в изобразителната цялост, включваща и творческите търсения на цяла плеяда от известни автори сред които Е. Канети, Хр. Трендафилов, И. Цанев, Д. Дебелянов, Б. Христов и др.

В публикуваната през 2014 година допълнена версия на това издание тези авторски търсения са обогатени и значително разширени. На преден план са изведени някои важни страни от литературата за деца от средата на двадесети и началото на двадесет и първи век.

В публикуваните книги на базата на защитения дисертационен труд, включващи два тома под общото заглавие „Два тома за Иван Цанев“ основна тема е анализът на творческото развитие и поетическа природа на Иван-Цаневата лирика. Паралелно с това авторът осмисля пресечни точки на лириката от 60-70-те и 80-90-те, без да се съобразява с общоприетите двуполюсни означения.

Във втория том на изданието авторът отново обръща внимание на „Детските“ стихосбирки на Иван Цанев в контекста на цялостното му творчество. Всъщност авторските търсения на Пламен Пенев приемат за основа детското начало като тема, обединителна и всеобхватна, присъстваща и в творчеството както на Иван Цанев, така и на мнозина други автори, чийто творчество той подлага на критичен анализ.

В своето цялостно измерение анализиранияте научни трудове и книги на автора допълват в идейно и в текстологично отношение литературната ни история от втората половина на двадесети век до днес. Авторът предлага свой собствен социокултурен, естетически и идеологически прочит, разширяващ контекста на художественото в културното му ситуиране, а също така позволяващ то да бъде възприето в дълбочина.

Публикационната дейност, свързана с научната периодика, включва 23 заглавия, от които всички са самостоятелни публикации в научни списания и сборници от научни конференции. Публикувани са предимно в реферирани издания, което е доказателство за тяхната научна стойност. В по-голямата част от тях се разширяват авторските търсения,

отразени в книгите и монографичните трудове. Те дообогатяват проблемно-тематичните изследователски измерения на авторите търсения с нюанси от литературното битие, сред които отново се прокрадва темата за неподправеното детско в т.н „поезия за възрастни“.

4. Теоретични и практико-приложни приноси:

Теоретичните и практико-приложните приноси в представената научна продукция могат да бъдат обобщени в следните:

1. Обогаत्या се идейния и текстологичен анализ на значими за най-новата ни литературна история творби посредством аналитични постановки, насочени към търсенето на действителните приноси измерения на автори, на техните творчески светове, както и на цели поколенчески общности;
2. Литературните творби и десетилетията, в които са създавани са разгледани чрез многостранни измерения, което позволява да бъдат анализирани в дълбочина;
3. След като са проследени са събрани в единно цяло етимологичната първооснова на творчеството, от гледна точка на неговите неподправеност, език, емоционалност, образно-метафорични пораждания.

5. Цитирания:

В представените документи са посочени общо 8 цитирания, три от които в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

6. Преподавателска и учебно-методическа дейност:

Научно-изследователските търсения на гл. ас. д-р Пламен Пенев намират своето естествено продължение и отражение в авторските му учебни програми чрез предаването на проследените тенденции и идеи на определени автори на колегите-студенти. Такива са програмите по „Българска литература за деца“, „Световна европейска литература за деца“, „Художествената реалност и тропите в литературата за деца“, „Творческо писане“. Чрез тях авторът се опитва да предаде у студентите знания за това коя литература е стойностна и как тя да бъде разпознавана.

Важен аспект е авторската идея студентите да се докоснат до самото правене на литература, до технологията за създаване на художествен текст. В съдържателно отношение

посочените учебни програми постигат пълноценно намерението за „превеждане“ на възпитателно-педагогически език на силуета на автентичната литература.

Гл. ас д-р Пламен Пенев чете лекции и извежда упражнения по горепосочените учебни дисциплини при студенти от бакалавърски и магистърски специалности.

7. Препоръки:

Смятам, че д-р Пенев има достатъчно събран научен опит, за да подготви и издаде пособие за обучението по детска литература за студенти от специалности ПУП, ПНУП, НУПЧЕ И СП.

8. Заключение:

Познавам гл. ас. д-р Пламен Пенев Пенев и като преподавател, и като колега, и като учен. Той се ползва с авторитет в педагогическата общност. Тематиката на публикациите му съответства на тематиката на обявения конкурс. Научната му и педагогическа дейност удовлетворяват изискванията на Закона за развитие на академичния състав на РБ и Правилника на неговото приложение.

Като давам своята положителната оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата, научната значимост на публикациите и произтичащите от тях цитирания, **убедено предлагам на научното жури и на ФС на ПФ да избере на академичната длъжност „доцент“ по „Литература за деца“ в област на висше образование 1. „Педагогически науки“; Професионално направление 1.2. Педагогика, гл. ас. д-р Пламен Пенев Пенев**

1.02. 2024 г.

Рецензент:.....

/доц. д-р Антон Стойков/